

Statsrådets förordning

om avvärjande av cancerrisk i anslutning till arbete

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 10 § 4 mom., 14 § 2 mom. och 38 § 3 mom. i arbetarskyddslagen (738/2002), av dem 14 § 2 mom. sådant det lyder i lag 329/2013:

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning tillämpas på arbeten där det används eller förekommer agenser som medför eller kan medföra ökad risk att insjukna i cancer.

Denna förordning tillämpas också på mutagena ämnen som används eller förekommer i arbete.

Denna förordning tillämpas inte på tobaksrök i omgivningen och avvärjande av cancerrisk i samband det.

I fråga om förteckningar och ett register över dem som i sitt yrke är exponerade för ämnen och processer som medför risk för cancersjukdom gäller särskilda bestämmelser.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

1) *agens som medför risk för cancersjukdom*

a) ett ämne eller en blandning som uppfyller kriterierna för klassificering som ett cancerframkallande ämne eller en cancerframkallande blandning i kategori 1A eller 1B (faroangivelserna H350 och H350i) enligt bilaga I till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring

och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006,

b) en arbetsmetod som nämns i bilaga I till denna förordning,

2) *mutagent ämne* ett ämne eller en blandning som uppfyller kriterierna för klassificering som ett ämne eller en blandning i kategori 1A eller 1B som kan orsaka genetiska defekter (faroangivelse H340) enligt bilaga I till den förordning som nämns i 1 punkten underpunkt a,

3) *gränsvärde* koncentrationsgränsen för det tidsvägda medelvärdet av koncentrationen av ett ämne som medför risk för cancersjukdom i arbetstagarens inandningsluft.

Det medelvärde som avses i 3 punkten beräknas för den referensperiod som avses i bilaga II.

3 §

Identifiering och bedömning av riskerna

Arbetsgivaren ska utreda arbetstagarnas eventuella exponering för agenser som medför risk för cancersjukdom och för mutagena ämnen och bedöma exponeringens betydelse för arbetstagarnas säkerhet och hälsa (*bedömning av riskerna*).

Vid bedömningen av riskerna ska alla exponeringssätt, arten av arbetstagarnas exponering samt exponeringens omfattning och varaktighet beaktas.

Bedömningen av riskerna ska hållas uppdaterad och ses över i synnerhet när omständigheterna förändras på ett sätt som kan öka arbetstagarnas exponering för agenser som medför risk för cancersjukdom eller för mutagena ämnen.

Arbetsgivaren ska bevara den gällande bedömningen av riskerna och motsvarande tidigare bedömningar samt de uppgifter som bedömningarna baserar sig på, och på begäran ge bedömningarna till arbetarskyddsmyndigheten. När arbetsgivaren upphör med sin verksamhet ska arbetsgivaren lämna in dessa bedömningar och uppgifter till den behöriga arbetarskyddsmyndigheten.

4 §

Arbetstagare som är särskilt känsliga för risker

Arbetstagare som är särskilt känsliga för agenser som medför risk för cancersjukdom eller för mutagena ämnen får inte anlitas för arbete där de exponeras för sådana.

5 §

Tillämpning av utbytesprincipen

Arbetsgivaren ska på arbetsplatsen minska användningen av agenser som medför risk för cancersjukdom och av mutagena ämnen i första hand genom att ersätta dem med ämnen, blandningar eller arbetsmetoder som inte är farliga eller som är mindre farliga, om detta är tekniskt möjligt och rimligen kan genomföras.

6 §

Förhindrande och minskning av exponeringen

Om bedömningen av riskerna visar att det finns risker för en arbetstagaras hälsa, ska arbetsgivaren förhindra att arbetstagararen utsätts för exponering.

Om det inte är tekniskt möjligt eller det inte rimligen går att ersätta en agens som medför risk för cancersjukdom eller ett mutagent ämne med någonting som är ofarligt eller mindre

farligt, ska arbetsgivaren säkerställa att agensen och ämnet hanteras i ett slutet system så långt detta tekniskt är möjligt.

Om ett slutet system inte är tekniskt möjligt att genomföra, ska arbetsgivaren säkerställa att den exponering som arbetstagarna utsätts för minimeras så långt det är tekniskt möjligt.

Bensen eller produkter som innehåller över en volymprocent bensen får inte användas som lösningsmedel eller förtunningsmedel, om inte användningen sker i ett slutet system eller om inte andra lika säkra arbetsmetoder används.

7 §

Gränsvärden för exponering

Exponeringen för ett ämne som medför risk för cancersjukdom får inte överskrida det bindande gränsvärde som anges för ämnet i bilaga II.

I fråga om indikativa gränsvärden för koncentrationer som befunnits skadliga gäller särskilda bestämmelser.

8 §

Medel för att förhindra och minska exponering

I all sådan verksamhet där det förekommer agenser som medför risk för cancersjukdom eller mutagena ämnen ska arbetsgivaren avvärja risken genom att

1) på arbetsplatsen begränsa användningen av de agenser som medför risk för cancersjukdom eller de mutagena ämnena,

2) hålla antalet arbetstagare som utsätts eller eventuellt kan utsättas för exponering så litet som möjligt och vid behov begränsa exponeringstiden,

3) planera arbetsmetoderna och de tekniska avvärjningsåtgärderna så att de agenser som medför risk för cancersjukdom eller de mutagena ämnena inte kan frigöras på arbetsplatsen eller så att detta sker i så liten grad som möjligt,

4) avlägsna de agenser som medför risk för cancersjukdom eller de mutagena ämnena så nära källan som möjligt med hjälp av lokala eller allmänna ventilationssystem; alla dessa metoder ska vara ändamålsenliga och stå i rätt proportion till kravet att skydda människors hälsa och miljön,

5) använda lämpliga metoder för att i luften på arbetsplatsen mäta förekomsten av agenser som medför risk för cancersjukdom eller mutagena ämnen, i synnerhet för att en onormal exponering på grund av någon oförutsedd händelse eller olycka ska kunna upptäckas i tid,

6) använda lämpliga arbetsmetoder och förfaringsätt,

7) förse arbetstagarna med personlig skyddsutrustning, om exponering inte kan undvikas med hjälp av allmänna skyddsanordningar eller på något annat sätt,

8) regelbundet låta rengöra golv, väggar och andra ytor samt vidta andra hygieniska åtgärder,

9) informera arbetstagarna,

10) avgränsa riskområdena och använda lämpliga varnings- och säkerhetsskyltar, inklusive skyltar med texten "rökning förbjuden", på de platser där arbetstagarna exponeras eller kan exponeras för agenser som medför risk för cancersjukdom eller mutagena ämnen,

11) utarbeta planer med tanke på sådana nödsituationer som kan leda till en ovanligt stor exponering,

12) använda förslutna och klart och tydligt märkta behållare, förpackningar och anordningar samt väl synliga varningsskyltar och andra förfaranden för säker upplagring, hantering och transport,

13) ha förfaranden för hur arbetstagarna ska samla in, lagra och förstöra avfallet på ett säkert sätt, inklusive användning av förslutna och klart och tydligt märkta behållare och förpackningar.

9 §

Lämnande av uppgifter till arbetarskyddsmyndigheten

Om bedömningen av riskerna visar att arbetstagarnas hälsa eller säkerhet äventyras, ska arbetsgivaren på begäran lämna arbetarskyddsmyndigheten uppgifter om

- 1) de funktioner som utförs eller de industriella metoder som tillämpas, samt orsakerna till att agenser som medför risk för cancersjukdom eller mutagena ämnen används,
- 2) de mängder som framställs eller används av agenser som medför risk för cancersjukdom eller mutagena ämnen,
- 3) antalet arbetstagare som utsätts för exponering,
- 4) förebyggande åtgärder som vidtagits,
- 5) de skyddsanordningar som används,
- 6) exponeringens art och omfattning,
- 7) byte av ett ämne mot ett mindre farligt ämne.

10 §

Oförutsedd exponering

Om det inträffar en sådan olycka eller uppstår en sådan oförutsedd risksituation som eventuellt kan medföra att arbetstagarna utsätts för onormalt stor exponering

- 1) ska arbetsgivaren informera arbetstagarna om saken,
- 2) ska arbetet på det berörda området begränsas till endast det nödvändiga, det får inte fortgå kontinuerligt och arbetet ska för varje arbetstagares del begränsas så att det pågår så kort tid som möjligt,
- 3) ska de som arbetar på det berörda området ges personliga andningsskydd och skyddskläder, som de måste använda,
- 4) får oskyddade arbetstagare inte arbeta inom det berörda området.

11 §

Exponering som kan förutses

Vid viss verksamhet där det kan förutses att den exponering arbetstagarna utsätts för kan öka betydligt och där tekniska åtgärder i syfte att minska exponeringen har vidtagits så långt det är möjligt, ska arbetsgivaren efter att ha utrett frågan tillsammans med arbetstagarna eller deras representanter vidta tillräckliga åtgärder i syfte att begränsa den tid arbetstagarna utsätts för exponering, så att den är så kort som möjligt, och säkerställa att arbetstagarna skyddas.

I de situationer som nämns i 1 mom. ska arbetstagarna ges skyddskläder och personliga andningsskydd som de måste bära så länge den avvikande exponeringen pågår. En avvikande exponering får inte vara stadigvarande och exponeringstiden ska för varje arbetstagare begränsas så att den är så kort som möjligt.

Arbetsgivaren ska tydligt märka ut och avskilja de områden som avses i 1 mom. eller på annat sätt säkerställa att obehöriga personer inte har tillträde till dessa områden.

12 §

Tillträde till riskområden

Arbetsgivaren ska försäkra sig om att endast de arbetstagare vars arbete eller uppgifter förutsätter det får tillträde till områden där det bedrivs sådan verksamhet som enligt bedömningen av riskerna medför risk för arbetstagarnas säkerhet eller hälsa.

13 §

Hygien och personlig skyddsutrustning

Vid all verksamhet där det finns en möjlighet att arbetstagarna exponeras för agenser som medför risk för cancersjukdom eller mutagena ämnen är arbetsgivaren skyldig att vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att

- 1) arbetstagarna inte äter, dricker eller röker på platser där det finns en möjlighet att de exponeras för en agens som medför risk för cancersjukdom eller för ett mutagent ämne,;
- 2) arbetstagarna förses med lämpliga skyddskläder eller andra tillräckliga specialkläder och att särskilda förvaringsutrymmen reserveras för arbets- och skyddskläder respektive gångkläder,
- 3) arbetstagarna har tillgång till lämpliga tvätt- och toalettutrymmen,
- 4) skyddsutrustningen förvaras på rätt sätt på ett tydligt angivet ställe,
- 5) skyddsutrustningen kontrolleras och rengörs, om möjligt före varje användning och i alla händelser alltid efter varje användning,
- 6) defekt utrustning repareras före användningen och ersätts vid behov.

14 §

Uppföljning av exponeringen

Arbetstagarnas exponering för agenser som medför risk för cancersjukdom och för mutagena ämnen ska följas på arbetsplatsen. Om arbetstagarnas exponering för agenser som medför risk för cancersjukdom eller för mutagena ämnen inte annars kan bedömas på ett tillförlitligt sätt, ska arbetsgivaren på arbetsplatsen regelbundet utföra arbetshygieniska mätningar och biologiska mätningar av den exponering som arbetstagarna utsätts för.

15 §

Hälsoundersökningar

Bestämmelser om arbetsgivarens skyldighet att ordna behövliga hälsoundersökningar för att avvärja risken för cancersjukdom och följa arbetstagarnas hälsotillstånd finns i lagen om företagshälsovård (1383/2001).

16 §

Utbildning och anvisningar

Arbetsgivaren ska vidta behövliga åtgärder för att säkerställa att arbetstagarna får tillräcklig och god undervisning och handledning, grundad på all tillgänglig kunskap, i synnerhet i form av information och anvisningar om

- 1) eventuella hälsorisker, såsom ökade risker av tobaksrökning,

- 2) säkerhetsåtgärder som ska vidtas i syfte att förebygga exponering,
- 3) hygieniska krav,
- 4) användning av skyddsutrustning och skyddskläder,
- 5) åtgärder som arbetstagarna, såsom räddningsmanskap, ska vidta i risksituationer och för att förhindra sådana.

Utbildningen och handledningen ska

- 1) anpassas så att den beaktar nya och förändrade risker,
- 2) vid behov upprepas regelbundet.

Arbetsgivaren ska informera arbetstagarna om anordningar och behållare som innehåller agenser som medför risk för cancersjukdom eller mutagena ämnen.

17 §

Information

Arbetsgivaren ska vidta åtgärder för att säkerställa att

1) arbetstagarna eller deras representanter kan försäkra sig om att denna förordning tillämpas i synnerhet vid valet och användningen av sådana skyddskläder och sådan skyddsutrustning som påverkar arbetstagarnas säkerhet och hälsa, eller vid sådana åtgärder enligt 10 § som bestäms av arbetsgivaren,

2) arbetstagarna och deras representanter så snart som möjligt informeras om i 10 § avsedd oförutsedd exponering och om i 11 § avsedd exponering som kan förutses, samt om orsakerna till exponeringen och de åtgärder som har vidtagits eller ska vidtas för att avhjälpa situationen.

18 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2020.

Genom denna förordning upphävs statsrådets förordning om avvärjande av cancerrisk i anslutning till arbete (716/2000) och arbetsministeriets beslut om cancerframkallande agenser (838/1993).

Om det i annan lagstiftning eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den finns en hänvisning till det upphävda beslut av arbetsministeriet som nämns i 1 mom. ska hänvisningen efter ikraftträdandet av denna förordning anses avse denna förordning.

19 §

Övergångsbestämmelser

Det gränsvärde för damm från hårda trädslag som nämns i bilaga II tillämpas från och med den 17 januari 2023. Fram till dess tillämpas gränsvärdet 3 mg/m³.

Det gränsvärde för cancerframkallande kromföreningar som nämns i bilaga II tillämpas från och med den 17 januari 2025. Fram till dess tillämpas gränsvärdet 0,010 mg/m³. Vid svetsning eller plasmaskärning eller liknande arbetsprocesser där det bildas rökgaser tillämpas fram till dess dock gränsvärdet 0,025 mg/m³.

Det gränsvärde för kadmium och dess oorganiska föreningar som nämns i bilaga II tillämpas från och med den 11 juli 2027. Gränsvärdet 0,004 mg/m³ för respirabel fraktion tillämpas dock från och med den 11 juli 2021 till och med den 10 juli 2027.

Det gränsvärde för beryllium och dess oorganiska föreningar som nämns i bilaga II tillämpas från och med den 11 juli 2026. Gränsvärdet 0,0006 mg/m³ tillämpas dock från och med den 11 juli 2021 till och med den 10 juli 2026.

Det gränsvärde för arsenik och dess oorganiska föreningar som nämns i bilaga II tillämpas från och med den 11 juli 2021, med undantag för kopparsmältningssektorn där gränsvärdet i fråga tillämpas från och med den 11 juli 2023.

De gränsvärden för formaldehyd som nämns i bilaga II tillämpas från och med den 11 juli 2021. Inom sektorerna för hälso- och sjukvård, begravnings tjänster och balsamering tillämpas 8-timmarsgränsvärdet 0,5 ppm från och med den 11 juli 2021 till och med den 10 juli 2024.

Det gränsvärde för avgaser från dieselmotorer som nämns i bilaga II tillämpas från och med den 21 februari 2023. Vid gruvdrift under jord och tunnelbygge tillämpas gränsvärdet i fråga dock från och med den 21 februari 2026.

Helsingfors den 12 december 2019

Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen

Regeringssekreterare Tuula Andersin

ARBETSMETODER SOM MEDFÖR RISK FÖR CANCERSJUKDOM

1. Tillverkning av auramin.
2. Arbete som medför exponering för polycykliska aromatiska kolväten.
3. Arbete som medför exponering för cancerfarliga ämnen som uppkommer eller uppkommit vid förbränningsprocesser.
4. Arbete som medför exponering för damm, rökgaser eller stänk som uppstår vid avbränning och elektroraffinering av kopparnickelskärsten.
5. Metod för tillverkning av kraftigt sur isopropylalkohol.
6. Arbete som medför exponering för damm från hårda träslag.
7. Arbete som medför exponering för använda motoroljor.
8. Arbete som medför exponering för kristallint kvartsdamm.
9. Arbete som medför exponering för sådana cytostatika enligt den anatomisk-terapeutisk-kemiska (ATC)-klassificeringen som medför risk för cancersjukdom.
10. Svetsning och gasskärning av rostfritt stål.
11. Arbete som medför exponering för avgaser från dieselmotorer.

Bilaga II

Bindande gränsvärden för exponering i arbetet

Ämne	EG-nr (1)	CAS-nr (2)	Gränsvärden						Anmärkning- ar	Övergångsbestäm- melse
			8 timmar (3)			Kortvarig (4)				
			mg/m ³ (5)	ppm (6)	f/cm ³ (7)	mg/m ³ (5)	ppm (6)	f/cm ³ (7)		
Damm från hårda trädslag	-	-	2 (8)	-	-	-	-	-	Luftvägssensibilisering (12)	19 § 1 mom.
Krom(VI)-föreningar som är sådana cancerframkallande ämnen som avses i 2 § (i form av krom)	-	-	0,005	-	-	-	-	-	Hud- och luftvägssensibilisering (12)	19 § 2 mom.
Eldfasta keramiska fibrer som är sådana cancerframkallande ämnen som avses i 2 §	-	-	-	-	0,3	-	-	-	-	-
Kristallint kvartsdamm	-	-	0,1 (9)	-	-	-	-	-	-	-
Bensen	200-753-7	71-43-2	3,25	1	-	-	-	-	Hud (10)	-

Vinylkloridmonomer	200-831-0	75-01-4	2,6	1	-	-	-	-	-	-
Etylenoxid	200-849-9	75-21-8	1,8	1	-	-	-	-	Hud (10)	-
1,2-Epoxypropan	200-879-2	75-56-9	2,4	1	-	-	-	-	-	-
Trikloretan	201-167-4	79-01-6	54,7	10	-	164,1	30	-	Hud (10)	-
Akrylamid	201-173-7	79-06-1	0,1	-	-	-	-	-	Hud (10); Hudsensibilisering (12)	-
2-Nitropropan	201-209-1	79-46-9	18	5	-	-	-	-	-	-
o-Toluidin	202-429-0	95-53-4	0,5	0,1	-	-	-	-	Hud (10)	-
4,4'-Metylendianilin	202-974-4	101-77-9	0,08	-	-	-	-	-	Hud (10); Hudsensibilisering (12)	-
Epiklorhydrin	203-439-8	106-89-8	1,9	-	-	-	-	-	Hud (10); Hudsensibilisering (12)	-
Etylendibromid	203-444-5	106-93-4	0,8	0,1	-	-	-	-	Hud (10)	-
1,3-Butadien	203-450-8	106-99-0	2,2	1	-	-	-	-	-	-
Etylendiklorid	203-458-1	107-06-2	8,2	2	-	-	-	-	Hud (10)	-
Hydrazin	206-114-9	302-01-2	0,013	0,01	-	-	-	-	Hud (10); Hudsensibilisering (12)	-
Brometen	209-800-6	593-60-2	4,4	1	-	-	-	-	-	-
Kadmium och dess oorganiska föreningar	-	-	0,001	-	-	-	-	-	-	19 § 3 mom.
Beryllium och dess oorganiska	-	-	0,0002	-	-	-	-	-	Hud- och luft-	19 § 4 mom.

föreningar									vägssensibilisering ⁽¹²⁾	
Arsenik och dess oorganiska föreningar	-	-	0,01	-	-	-	-	-	-	19 § 5 mom.
Formaldehyd	200-001-8	50-00-0	0,37	0,3	-	0,74	0,6	-	Hudsensibilisering ⁽¹²⁾	19 § 6 mom.
4,4'-Metylenbis(2-kloranilin) (MOCA)	202-918-9	101-14-4	0,01	-	-	-	-	-	Hud ⁽¹⁰⁾	
Avgaser från dieselmotorer			0,05 ⁽⁹⁾ ⁽¹¹⁾							19 § 7 mom.
Blandningar av polycykliska aromatiska kolväten									Hud ⁽¹⁰⁾	
Använda motoroljor									Hud ⁽¹⁰⁾	

⁽¹⁾ EG-nr, dvs. Eines-, ELINCS- eller NLP-numret, är ämnets officiella nummer i EU, enligt definitionen i avsnitt 1.1.1.2 del 1 i bilaga VI till förordning (EG) nr 1272/2008.

⁽²⁾ CAS-nr: Nummer i registret för Chemical Abstracts Service.

⁽³⁾ Uppmätt eller beräknat i förhållande till en referensperiod på åtta timmars tidsvägt medelvärde (Time Weighted Average (TWA)). I fråga om partikelföroreningar gäller värdet den inhalerbara fraktionen, om inte något annat anges särskilt.

⁽⁴⁾ Korttidsgränsvärde (Short-Term Exposure Limit (STEL)). Ett gränsvärde över vilket exponering inte bör förekomma och som gäller en period på 15 minuter, om inte annat anges. I fråga om partikelföroreningar gäller värdet den inhalerbara fraktionen, om inte något annat anges särskilt.

⁽⁵⁾ mg/m³ = milligram per kubikmeter luft vid 20 °C och 101,3 kPa (760 mm kvicksilver).

⁽⁶⁾ ppm = miljondelar i luftvolym (ml/m³).

⁽⁷⁾ f/cm³ = fibrer per kubikcentimeter.

(⁸) Om damm från hårda träslag är blandat med annat trädam, ska gränsvärdet gälla allt trädam i blandningen.

(⁹) Respirabel fraktion.

(¹⁰) Väsentligt bidrag till totalt upptag är möjligt genom hudexponering.

(¹¹) Uppmätt som elementärt kol.

(¹²) Ämnet kan orsaka sensibilisering.